

0102-02-1

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo**

Broj: 05-02-2282-2/11
Sarajevo, 11.9.2012. godine

11-09-2012

**BOŠNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOŠNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO**

PRIMILO:	11.09.2012		
Datum uključenja	Krešimir Čutura	Naziv	Broj
		Stojan	priloga
	01.02-02-1-39/12		

S

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
- *Zastupnički dom* -
- *Dom naroda* -

S A R A J E V O

PREDMET: Prijedlog zakona o protuminskom djelovanju u Bosni i Hercegovini

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 18. sjednici održanoj 30.8.2012. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o protuminskom djelovanju u Bosni i Hercegovini, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po temeljnomy zakonodavnom postupku.

U svezi s navedenim, u privitku dostavljamo Prijedlog zakona o protuminskom djelovanju u Bosni i Hercegovini, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, kao i elektroničku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ЦИВИЛНИХ ПОСЛОВА**

ПРИЈЕДЛОГ

**ЗАКОН О ПРОТИВМИНСКОМ ДЈЕЛОВАЊУ
У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ**

Сарајево, септембар 2012. године

На основу члана III 3. 1. и IV 4.a) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на _____ сједници Дома народова одржаној дана _____ те _____ сједници Представничког дома одржаној дана _____, усвојила је

ЗАКОН О ПРОТИВМИНСКОМ ДЈЕЛОВАЊУ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

ДИО ПРВИ - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет)

Овим законом уређује се начин и поступак обављања противминског дјеловања у Босни и Херцеговини, утврђују органи надлежни за провођење противминског дјеловања, начин финансирања, права и обавезе лица која обављају послове, инспекцијски надзор и друга питања која се односе на противминску дјелатност у Босни и Херцеговини.

Члан 2. (Дефиниције израза)

У смислу овог Закона, изрази дати у овом члану, имају сљедеће значење:

a) **Мина** је убојито експлозивно средство које се поставља на или испод површине тла или неке друге површине како би експлодирала због присуства, близине или контакта са лицем или возилом са циљем да нанесе људске жртве и штету на материјално-техничким средствима;

b) **Неексплодирана убојита средства** су експлозивна средства која су испаљена, лансирана, напуштена или намјенски остављена, али нису експлодирала због квара, грешке у изради или неког другог разлога, те представљају ризик због експлозивног потенцијала који посједују;

c) **Хуманитарно деминирање** обухвата техничко извиђање, чишћење терена и објекта од мина, обиљежавање, обезбеђење квалитета и евиденцију, а у циљу уклањања опасности од мина и експлозивних средстава заосталих из рата;

d) **Сумњива површина** обухвата подручја која су евидентирана као зоне бивших ратних дејстава у бази података на основу резултата систематског извиђања;

e) **Ризична површина I и II категорије приоритета** је редукована сумњива површина као резултат извршеног генералног извиђања са утврђеним границама, нивоима опасности и нивоима приоритета;

f) **I категорија приоритета деминирања** обухвата подручја са препознатљивим мотивима за кретање локалног становништва и повремених корисника, и локалитети од стратешког значаја за развој;

g) **II категорија приоритета деминирања** обухвата локалитете који су у повременој употреби или су у контакт зони са локацијама из прве категорије приоритета;

h) **Коригована сумњива површина** обухвата локације сумњиве површине III категорије приоритета деминирања кориговане кроз израду извјештаја опште процењене минске опасности;

i) **III категорија приоритета деминирања** обухвата сумњиве површине без познате минске опасности, најнижег могућег нивоа ризика и утицаја, али са евентуално могућим остацима ратних сукоба, с обзиром да се налазе на бившим линијама раздвајања. То су рурална подручја која немају традиционалне или друге препознатљиве мотиве који могу наводити локално становништво и повремене кориснике на приступ или кретање, те не садрже природне ресурсе од стратешког значаја;

j) **Систематско извиђање** је аналитичко истраживачка активност која има за циљ мапирање и процјену нивоа опасности и приоритета сумњиве површине која је била захваћена борбеним дејствима;

k) Генерално извиђање обухвата активности које за циљ имају прикупљање података на терену, утврђивање граница ризичне површине и припремање елемената за израду пројекта противминског дјеловања на одређеном локалитету сумњиве површине, без уласка у ризично подручје;

l) Обиљежавање је превентивна мјера упозорења на опасност од мина, која се проводи кроз активност обиљежавања локација које представљају опасност или границу опасног подручја, које може бити хитно или трајно;

m) Хитно обиљежавање се врши употребом материјала са ограниченим роком трајања цца 1 година;

n) Трајно обиљежавање се врши употребом отпорнијих материјала са роком трајања цца 5 година;

o) Чишћење терена од мина је физичко уклањање мина и експлозивних средстава заосталих из рата са ризичне површине и њихово уништавање;

p) Уништавање залиха мина је уништавање залиха мина (евидентираних и ускладиштених), тајно ускладиштених и накнадно откривених у процесу хуманитарног деминирања;

r) Техничко извиђање представља активности оперативног третирања тла претраживањем одређене површине у циљу идентификације и обиљежавања граница миниране површине и одређивања параметара за планирање наредне операције деминирања;

s) Упозоравање на mine је активност противминског дјеловања са основним циљем да кроз едукацију, информисање путем медија или директним контактом са ризичним циљним групама подигне свијест о опасности од мина, смањи могућност нових несрећа и укаже на дугорочну опасност;

t) Помоћ жртвама мина представља своебухватану активност која садржи медицинску, социјалну и економску компоненту у циљу реинтеграције жртава мина у друштво.

Члан 3.

(Дефиниција и садржај противминског дјеловања)

(1) Противминско дјеловање подразумијева активности које имају за циљ смањење ризика и рјешавање проблема утицаја мина и других експлозивних средстава заосталих из рата (хуманитарно деминирање, упозоравање на mine, помоћ жртвама мина и заговарање противминског дјеловања).

(2) Противминско дјеловање састоји се од:

a) операција хуманитарног деминирања укључују техничко извиђање, чишћење терена од мина, обиљежавање и обезбеђење квалитета и евиденције коју води Агенција за противминско дјеловање, а у циљу уклањања опасности од мина и експлозивних средстава заосталих из рата;

b) едукације становништва о опасности од мина и експлозивних средстава заосталих из рата;

c) помоћи жртвама мина и експлозивних средстава заосталих из рата;

d) уништавања залиха мина;

e) заступање политике против производње, трговине, складиштења и употребе мина.

(3) Начин вођења евиденције из овог члана прописује се правилником који доноси Агенција за противминско дјеловање.

Члан 4.

(Активности које не представљају противминско дјеловање)

Под противминским дјеловањем, у смислу овог Закона, не сматра се:

a) уклањање неексплодираних убојитих средстава импровизованих диверзантско-терористичких направа које су предмет кривичног дјела или прекршаја и спадају у искључиву надлежност органа унутрашњих послова;

b) специфичне потребе војних јединица у поступку уклањања и уништавања експлозивних средстава заосталих из рата, за вријеме и послије обуке и вјежби њених припадника те уклањање и уништавање залиха којима је истекао рок употребе;

с) уклањање шкарта у процесу производње наоружања и војне опреме, репроматеријала у процесу производње и производа на залихама којима је истекао рок употребе.

Члан 5. (Значај противминског дјеловања)

(1) Послови противминског дјеловања, у смислу овог Закона, послови су од значаја за безбједност Босне и Херцеговине, физички интегритет и здравље људи, обнову и економски развој те заштиту природне средине.

(2) Органи управе Босне и Херцеговине, као и лица која иступају у име или испред Босне и Херцеговине, дужни су досљедно заступати идеје и усвојену политику против производње и употребе мина и остатака касетне муниције.

Члан 6. (Обезбеђење услова за извршавање противминског дјеловања)

Обезбеђење услова за извршавање дугорочног задатка противминског дјеловања у надлежности је органа Босне и Херцеговине, ентитета, кантона, градова, општина и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: надлежни органи).

ДИО ДРУГИ – ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА ЗА ПРОТИВМИНСКО ДЈЕЛОВАЊЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

Члан 7. (Структура органа)

Организациона структура за противминско дјеловање у Босни и Херцеговини састоји се од органа на нивоу Босне и Херцеговине, ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Брчко Дистрикт).

ГЛАВА I - ОРГАНИ НА НИВОУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Одељак А. Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине

Члан 8. (Надлежност Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине)

(1) Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Министарство) је надлежно за провођење утврђене политике у области противминског дјеловања у Босни и Херцеговини.

(2) У циљу провођења утврђене политике у области противминског дјеловања, Министарство врши следеће послове:

а) предлаже усвајање Стратегије о противминском дјеловању у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: Стратегија), Листу приоритета и Годишњег плана противминског дјеловања Савјету министара Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Савјету министара) на усвајање;

б) прослеђује на разматрање и усвајање Савјету министара приједлоге аката из области противминског дјеловања које припрема Агенција за противминско дјеловање у Босни и Херцеговини;

с) представља Босну и Херцеговину на домаћим и међународним конференцијама које се односе на противминско дјеловање, а нарочито у оквиру међународне конвенције за забрану противпјешадијских мина, те на свим међународним стручним конференцијама у домену уклањања експлозивних остатака рата и забране наоружања које има прекомјерне посљедице на цивилно становништво, у складу са динамиком прибављања средстава предлаже Савјету министара приоритетете у расподјели и начину употребе прибављених средстава;

д) унапређује и координира сарадњу између ентитета и Брчко Дистрикта у области противминског дјеловања;

е) подноси извјештаје Савјету министара и Заједничкој комисији за одбрану и безбједност Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, те редовно извјештава донаторе о напретку у области противминског дјеловања, сагласно извјештајима које достави Агенција за противминско дјеловање у Босни и Херцеговини;

ф) просљеђује Савјету министара на усвајање извјештај о раду Агенције за противминско дјеловање у Босни и Херцеговини;

г) проводи поступак одабира најповољнијих понуђача за деминерске послове;

х) врши надзор над радом Агенције за противминско дјеловање у Босни и Херцеговини;

и) рјешава по жалбама изјављеним на рјешења Агенције за противминско дјеловање у Босни и Херцеговини у складу са одредбама члана 53. овог Закона и

ј) обавља и друге административно-техничке послове у области противминског дјеловања.

Одјељак В. Министарство одбране Босне и Херцеговине

Члан 9.

(Надлежност Министарства одбране Босне и Херцеговине)

Министарство одбране Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Министарство одбране) у складу са овим Законом, има сљедеће надлежности:

а) предлаже Савјету министара Стратегију за противминско дјеловање Оружаних снага Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Оружане снаге) у складу са Стратегијом;

б) утврђује приједлог надлежног органа Оружаних снага и доставља Савјету министара на усвајање Годишњи оперативни план Оружаних снага за провођење противминског дјеловања, а затим га доставља Агенцији за противминско дјеловање ради уградњивања у Годишњи оперативни план противминског дјеловања у Босни и Херцеговини;

с) представља Оружане снаге пред донаторима.

Члан 10.

(Учење Оружаних снага Босне и Херцеговине у противминском дјеловању)

(1) Оружане снаге учествују у активностима противминског дјеловања у координацији и у складу са планом Агенције за противминско дјеловање у БиХ у оквиру својих надлежности.

(2) Оружане снаге своје активности проводе у складу са одредбама овог Закона, Закона о одбрани Босне и Херцеговине, Стратегије противминског дјеловања у Босни и Херцеговини, и то:

а) проводе, ревидирају и развијају сопствене оперативне капацитете и активности у складу са Стратегијом Оружаних снага за противминско дјеловање

б) израђују, разрађују и реализују Годишњи оперативни план Оружаних снага.

Одјељак С. Агенција за противминско дјеловање у Босни и Херцеговини

Члан 11.

(Основање Агенције)

(1) Агенција за противминско дјеловање у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: Агенција) оснива се на начин што се Центар за уклањање мина у Босни и Херцеговини трансформише у Агенцију.

(2) Агенција је управна организација у саставу Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине.

(3) Агенција се финансира из буџета институција Босне и Херцеговине и има статус буџетског корисника.

Члан 12. (Сједиште Агенције)

- (1) Сједиште Агенције је у Сарајеву.
- (2) Агенција има организационе јединице у Сарајеву, Мостару и Бања Луци.
- (3) Наприједлог Агенције, Министарство може одобрити успостављање организационих јединица Агенције и у другим мјестима Босне и Херцеговине.

Члан 13. (Надлежности Агенције)

Надлежности Агенције су:

a) У области извршења:

- 1) координира противминске активности унутар Босне и Херцеговине;
- 2) обезбеђује податке, одржава и води централну базу података о минским пољима и израђује мапе по степену очишћености и неочишћености од мина;
- 3) усмјерава и прослеђује информације о противминском дјеловању Министарству, Савјету министара, другим надлежним органима БиХ, ентитета и Брчко Дистрикта, као и правним и физичким лицима која имају непосредни интерес за њих;
- 4) имплементира Стратегију и годишње планове за противминско дјеловање;
- 5) врши стручни и инспекцијски надзор над противминским активностима;
- 6) води централну базу података о противминском дјеловању и прати стање минираности у Босни и Херцеговини;
- 7) врши систематско и генерално извиђање;
- 8) израђује пројекте за противминско дјеловање;
- 9) израђује приједлоге приоритета за противминско дјеловање и предлаже их владама ентитета и Брчко Дистрикта на усвајање;
- 10) врши инспекцијски и стручни надзор над извођењем операција противминског дјеловања;
- 11) води централну базу података за жртве мина;
- 12) подржава вертикалну и хоризонталну координацију партнера у активној помоћи жртвама мина;
- 13) координира активности упозоравања на mine и врши обезбеђење квалитета;
- 14) издајенумерисане знаке минског упозоравања и води евиденцију о мјесту постављања;
- 15) подржава научноистраживачки рад на унапређењу противминског дјеловања у складу са Стратегијом;
- 16) обавља и друге послове у складу са овим Законом.

b) У области припрема - припрема и путем Министарства упућује Савјету министара, и то:

- 1) приједлог Стратегије и подноси Министарству на утврђивање;
- 2) приједлог годишњег плана за противминско дјеловање;
- 3) приједлог критеријума за приоритете у противминским активностима;
- 4) приједлог стандарда за противминско дјеловање
- 5) приједлог извјештаја о евалуацији и ревизији Стратегије;
- 6) нацрт Годишњег оперативног плана противминског дјеловања за Босну и Херцеговину;
- 7) приједлог извјештаја о реализацији Стратегије и Годишњег оперативног плана;
- 8) приједлог стандардних оперативних процедура противминског дјеловања;
- 9) приједлог техничких, безбједносних стандарда и стандарда квалитета извршених противминских активности;

- 10) приједлог стандарда за обуке деминера и запослених у Агенцији, пратити спровођење и похађање обука и о томе извјештавати Министарство и Савјет министара;
- 11) приједлог плана рада, буџета, извјештаја о извршењу, финансијског извјештаја, завршног рачуна и периодичног обрачуна;
- 12) приједлоге подзаконских аката и доноси интерне прописе Агенције, у складу са Законом;
- 13) тендере и документацију за противминско дјеловање из средстава буџета институција Босне и Херцеговине и доставља Министарству на даље поступање.

с) У области одлучивања и реализације:

- 1) издаје акредитације и овлаштења за рад организацијама за противминско дјеловање, мониторинга, деминера и опреме, у складу са законом.
- 2) издаје увјерења о примјењеним мјерама контроле квалитета за операције чишћења терена од мина и техничког извиђања.

**Члан 14.
(Руковођење Агенцијом)**

- (1) Радом Агенције руководи директор.
- (2) За рад Агенције и свој рад директор је одговоран министру Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине и Савјету министара.
- (3) Директор има замјеника.
- (4) Замјеник директора обавља дужности директора у вријеме његовог одсуства, извршава друге дужности које му директор повјери и за свој рад одговара директору.
- (5) Лица из става (3) овог члана не могу бити из реда истог конститутивног народа Босне и Херцеговине.
- (6) Избор и именовање лица из става (3) овог члана врши Савјет министара на приједлог министра Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине, у складу са поступком прописаним Законом о министарским именовањима, именовањима Савјета министара и другим именовањима Босне и Херцеговине, на период од четири године, уз могућност поновног избора у наредном мандату.

**Члан 15.
(Овлашћења, обавезе и одговорности директора)**

Директор Агенције обавља следеће послове:

- a) заступа и представља Агенцију;
- b) организује и обезбеђује законито и ефикасно обављање свих послова из надлежности Агенције;
- c) израђује годишњи план рада према смјерницама Министарства и Савјета министара, те друге планове који се односе на извршење послова из надлежности Агенције;
- d) израђује план годишњег буџета Агенције у складу са Законом о финансирању органа Босне и Херцеговине;
- e) доноси интерне опште и појединачне акте за чије је доношење законским и подзаконским прописима овлаштен;
- f) доноси Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији Агенције, уз сагласност Савјета министара;
- g) одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених у области радних односа или у вези са радним односима у складу са законским и подзаконским прописима;
- h) у складу са Законом о управи подноси годишњи извјештај о раду Агенције;
- i) одговоран је за законитост рада Агенције, планирање и извршење буџета, законито трошење новчаних средстава, те управљање људским и материјалним ресурсима;
- j) у складу са програмом обуке организује и проводи специфичне обуке запослених у Агенцији.

Члан 16. **(Разрјешење директора и замјеника директора)**

Савјет министара може разријешити директора и замјеника директора Агенције:

- a) на његов лични захтјев;
- b) уколико оцијени да је рад директора или замјеника директора, односно рад Агенције незадовољавајући;
- c) уколико су трајно спријечени да обављају своја овлашћења, обавезе и одговорности;
- d) уколико им је изречена правоснажна казна затвора за кривично дјело у трајању дужем од шест мјесеци.

Члан 17. **(Радно-правни статус запослених у Агенцији)**

(1) Радно-правни статус лица запослених у Агенцији регулише се у складу са Законом о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине, Законом о раду у институцијама Босне и Херцеговине и овим Законом.

(2) Запослени у Агенцији се постављају односно распоређују на радна мјеста утврђена Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији Агенције.

Одјељак D. Начин финансирања противминског дјеловања

Члан 18.

(Обезбеђење средстава за финансирање противминског дјеловања)

(1) Средства за финансирање противминског дјеловања обезбеђују се из:

- a) буџета Босне и Херцеговине;
- b) посебних средстава за ове намјене из буџета ентитета и Брчко Дистрикта, те кантоналних и општинских буџета;
- c) донација и кредита обезбеђених за ове намјене од међународних финансијских органа и влада страних земаља;
- d) донација из приватног сектора;
- e) донација међународних организација и страних влада кроз организације овлаштене да представљају донаторе у Босни и Херцеговини, управљају средствима и уговарају операције противминског дјеловања у складу са условима донатора у координацији са Агенцијом, уз примјену закона.

(2) Средствима из става (1) овог члана, осим тачке б) и е) овог члана, управља Министарство у складу са овим Законом и Правилником који доноси Савјет министара а којим се одређује намјена средстава која су регулисана Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине и Законом о буџету сагласно Стратегији за противминско дјеловање.

(3) Средствима из става (1) овог члана тачка б) и средствима донираним субјектима из тачке б) управљају надлежни органи ентитета, Брчко Дистрикта, кантона и општина а користе се за суфинансирање противминских активности на њиховом подручју.

Члан 19. **(Процедуре за прикупљање финансијских средстава)**

(1) У циљу прикупљања финансијских средстава из става (1) члана 18. тачка с), е) и других потреба за провођење противминског дјеловања у Босни и Херцеговини, Министарство ће отворити посебан подрачун.

(2) Ради прикупљања, преузимања и расподјеле донаторских средстава намјењених за реализацију пројекта противминског дјеловања оснивају се донаторски одбори, које чине представници Савјета министара, влада ентитета и Брчко Дистрикта те других домаћих и међународних органа, страних влада и организација, које подржавају програм уклањања мина у Босни и Херцеговини.

(3) Посебни услови управљања средствима, којима се обезбеђује транспарентност и одговорност, регулишу се Правилником из члана 18. став (2) овог Закона.

Одјељак Е. Посебан статус лица на пословима противминског дјеловања

Члан 20.

(Стаж са увећаним трајањем)

(1) Лицима која у операцијама хуманитарног деминирања обављају послове извиђања и обиљежавања, чишћења терена и објекта од мина, укључујући и подводно тло и објекте, прикупљање и уништавање експлозивних средстава заосталих из рата, контроле квалитета и послове који су на терену уско повезани са наведеним пословима (послови оперативаца, медицинара, возача - радиооператора, руковаоца машинама за деминирање, водича паса) признаје се пензијски стаж са увећаним трајањем од 18 мјесеци за сваку годину стажа осигурања.

(2) За стаж осигурања из става (2) овог члана додатни допринос за пензијско осигурање плаћају правна лица, организације и установе у којима су та лица у радном односу.

ГЛАВА II - НАДЛЕЖНОСТ ЕНТИТЕТА И БРЧКО ДИСТРИКТА, КАНТОНА, ГРАДОВА, ОПШТИНА И ЊИХОВИХ ОРГАНА

Одјељак А. Надлежност ентитета и Брчко Дистрикта

Члан 21.

(Надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта)

Ентитети и Брчко Дистрикт ће својим законима одредити органе надлежне за послове у области противминског дјеловања и њихову организацију, те начин сарадње са Агенцијом.

Одјељак В. Органи цивилне заштите ентитета и Брчко Дистрикта

Члан 22.

(Надлежност органа за послове у области противминског дјеловања)

Ентитети и Брчко Дистрикт ће својим законом утврдити надлежност и одговорност органа за обављање послова у области противминског дјеловања на свом подручју и утврдити услове за обављање тих послова у складу са овим Законом и законима из области заштите и спашавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа.

ДИО ТРЕЋИ - САДРЖАЈ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА И ПРОВОЂЕЊЕ ПРОТИВМИНСКОГ ДЈЕЛОВАЊА

Члан 23.

(Садржај планских докумената)

Противминске активности планирају се и проводе у складу са Стратегијом о противминском дјеловању у Босни и Херцеговини која садржи:

- a) општу процјену минске ситуације,
- b) концепт противминског дјеловања у Босни и Херцеговини,
- c) визију и мисију,
- d) стратешке и оперативне циљеве,
- e) динамички план операција противминског дјеловања,
- f) пројекцију динамичког плана финансирања.

Члан 24.

(Годишњи оперативни план БиХ о противминском дјеловању)

(1) На основу Стратегије, Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине, у складу са Листом приоритета противминског дјеловања и Годишњим планом противминског дјеловања, израђује Годишњи оперативни план Босне и Херцеговине.

- (2) Годишњи оперативни план Босне и Херцеговине, садржи:
- a) ажуран извјештај о општој процјени минске ситуације,
 - b) план реализације стратешких и оперативних циљева,
 - c) план операција хуманитарног деминирања, укључујући Годишњи оперативни план цивилних заштита и Оружаних снага,
 - d) план едукације о минској опасности,
 - e) план активности помоћи жртвама мина,
 - f) план обезбеђења квалитета,
 - g) план за обуку, истраживање и развој,
 - h) комуникације и заговарање противминског дјеловања,
 - i) анализу продуктивности оперативних капацитета,
 - j) финансијски план, динамику и структуру суфинансирања по врсти извора,
 - k) очекиване резултате на редукцији и елиминацији ризика.
- (3) Листе приоритета, усвојене од стране владе ентитета, односно Брчко Дистрикта чине саставни дио Годишњег оперативног плана Босне и Херцеговине.
- (4) Савјет министара, на приједлог Агенције, доноси Правилник о поступку утврђивања нивоа приоритета.

Члан 25. (Годишњи извјештај о провођењу Оперативног плана БиХ)

Савјет министара на приједлог Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине подноси Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине Годишњи извјештај о провођењу Годишњег оперативног плана Босне и Херцеговине и утрошеним средствима.

Члан 26. (Регистрација правних лица за обављање послова противминског дјеловања)

(1) Послове противминског дјеловања врше правна лица и организације које су регистроване код надлежних органа за обављање ових послова, Оружане снаге Босне и Херцеговине, ентитетске управе цивилне заштите и Брчко Дистрикта, којима је Агенција издала акредитацију за рад.

(2) Правна лица и организације из става (1) овог члана дужна су током цијelog периода важења одобрења за рад располагати опремом, материјално-техничким средствима и људством најмање у броју и саставу који је био услов за добијање акредитације за рад.

(3) За издавање рјешења о одобрењу за рад из става (1) овог члана плаћа се такса према Тарифи административних такси Босне и Херцеговине.

(4) Одобрење за рад из става (1) овог члана издаје се на период од два године.

(5) Савјет министара, на приједлог Агенције, доноси Правилник о условима и поступку издавања одобрења за обављање противминских послова правним лицима.

Члан 27. (Услови за добијање одобрења за рад)

Правна лица и организације из члана 26. овог Закона уз захтјев за добијање одобрења за рад треба да приложе:

- a) доказ о извршеној регистрацији,
- b) организациону структуру,
- c) списак оперативног особља са квалификацијама,
- d) доказ о радном односу за најмање један деминерски тим дефинисан БХ стандардом,
- e) стандардне оперативне процедуре,
- f) доказ о осигурању оперативног особља (полиса - уговор о осигурању),
- g) доказ о власништву или законитом посјedu опреме за противминско дјеловање,
- h) доказ о посједовању одговарајућег пословног простора за смјештај експлозивних материја у складу са прописима који регулишу њихов смјештај,
- i) историјат противминског дјеловања уколико постоји.

Члан 28.

(Поступање правних лица и организација у примјени закона)

(1) Правна лица и организације из члана 26. овог Закона у току обављања оперативних активности противминског дјеловања, дужни су поступати у складу са овим законом и Стандардима за противминско дјеловање у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: Стандарди Босне и Херцеговине).

(2) Правна лица и организације, као и лица која у њихово име врше активности противминског дјеловања, дужна су да овлаштеним лицима Агенције која врше стручни, односно инспекцијски надзор омогуће несметано обављање свих послова из њихове надлежности и да на њихов захтјев покажу сву опрему, податке и документацију потребну за квалитетно извршење тих послова.

Члан 29.

(Уступање послова противминског дјеловања)

(1) Послови противминског дјеловања утврђени Годишњим оперативним планом Босне и Херцеговине уступају се правним лицима и организацијама, у складу са Законом о јавним набавкама Босне и Херцеговине.

(2) Министарство формира комисију за провођење тендера за послове противминског дјеловања који се финансирају из прикупљених донаторских средстава и средстава буџета Босне и Херцеговине.

(3) Изузетно од одредбе става (1) овог члана послови противминског дјеловања могу се уступити и непосредном погодбом владиним и невладиним организацијама када је из оправданих привредних, безbjедносних или других разлога, условљених заштитом околине или здравља људи, потребно хитно очистити од мина одређено подручје или објекат, или када то жели донатор односно када то тражи потенцијални инвеститор изградње инфраструктуре.

Члан 30.

(Обављање послова из надлежности оружаних снага и органа цивилне заштите)

(1) Органи управе цивилне заштите ентитета и Брчко Дистрикта обављају послове противминског дјеловања из своје надлежности, на основу Годишњег оперативног плана Босне и Херцеговине, хитних захтјева Агенције и захтјева ентитетских влада и Брчко Дистрикта.

(2) Оружане снаге обављају послове противминског дјеловања из своје надлежности, на основу Годишњег оперативног плана Босне и Херцеговине и Годишњег оперативног плана Оружаних снага са Листе приоритета Босне и Херцеговине, а у складу са распоредом деминерских капацитета Оружаних снага.

Члан 31.

(Неспојивост обављања послова противминског дјеловања)

Лица запослена у структурама противминског дјеловања не могу бити повезана са руковођењем нити имати финансијски интерес у било којем послу или активностима у вези са противминским дјеловањем.

ДИО ЧЕТВРТИ - ДЕМИНЕРИ

Члан 32.

(Радно - правни статус деминера)

На радно-правни статус деминера примјењују се општи прописи о раду и колективни уговори Босне и Херцеговине, ентитета и Брчко Дистрикта, зависно од тога код ког послодавца је запослен, и овај Закон.

Члан 33.
(Акредитовање деминера)

(1) У оквиру хуманитарног противминског дјеловања послове чишћења терена и објеката од мина и техничког извиђања могу обављати лица која су акредитована - имају овлашћење за обављање тих послова (у даљњем тексту: деминери) и која су у радном или уговорном односу код Оружаних снага Босне и Херцеговине, органа управе цивилне заштите, правних лица и организација за које обављају послове хуманитарног противминског дјеловања.

(2) Акредитацију - овлашћење за обављање послова противминског дјеловања из става (1) овог члана издаје Агенција на писани захтјев заинтересованог лица.

Члан 34.
(Услови за издавање акредитације – овлашћења за обављање послова деминера)

Деминер може бити лице које испуњава сљедеће услове:

- a) има навршених 18 година живота;
- b) има најмање III степен средње стручне спреме;
- c) није осуђивано за кривична дјела против Босне и Херцеговине, кривична дјела против живота и тијела или против имовине, као и за друга кривична дјела са елементом насиља, користољубља и ниских побуда и кривична дјела против човјечности, и да се против њега не води кривични поступак за наведена дјела;
- d) које је душевно, физички и здравствено способно за обављање послова деминера, према оцјени здравствених установа овлаштених за преглед радника на радним мјестима са увећаним ризиком;
- e) има положен одговарајући стручни испит за послове противминског дјеловања, према условима утврђеним у стандардима Босне и Херцеговине.

Члан 35.
(Обука деминера)

(1) Обука деминера проводи се према плану и програму обуке који су одобрени од стране Агенције, у складу са стандардима Босне и Херцеговине.

(2) Организације које су акредитоване за вршење обуке деминера, кандидату који успјешно заврши обуку из става (1) овог члана, издају увјерење (цертификат) за обављање одређене операције хуманитарног противминског дјеловања.

Члан 36.
(Радно вријеме деминера)

(1) Деминер може обављати ефективно послове противминског дјеловања у току дневног радног времена у трајању до највише пет часова.

(2) Деминер мора, прије почетка свог радног времена, имати непрекидан дневни одмор у трајању од најмање 12 часова.

Члан 37.
(Дужности деминера за вријеме обављања послова)

За вријеме обављања послова противминског дјеловања, деминер је дужан:

- a) код себе имати акредитацију - овлашћење за обављање послова противминског дјеловања, и та акта показати на захтјев инспектора и другог овлаштеног лица;
- b) носити прописану личну заштитну опрему.

Члан 38.
(Осигурање деминера)

У случају болести или повреде, односно смрти деминера при обављању послова противминског дјеловања, деминер односно чланови његове породице остварују права из здравственог и пензијско-инвалидског осигурања по прописима о здравственом и пензијско-инвалидском осигурању према мјесту пребивалишта, односно уплате доприноса.

Члан 39.
(Обавеза осигурања деминера)

Правно лице, организација, Оружане снаге Босне и Херцеговине и орган управе цивилне заштите код кога је деминер у радном или уговорном односу дужан је деминера осигурати код осигурувајућег друштва:

- а) за случај смрти на износ од најмање 100.000 КМ;
- б) за случај теже озљеде (инвалидитета) на износ од најмање 200.000 КМ.

Члан 40.
(Право на накнаду штете)

По основу повреда, које нису обухваћене осигурањем из члана 39. овог Закона, деминер и његова ужа породица имају право на накнаду те штете, коју остварују по правилима облигационог права.

**ДИО ПЕТИ – СТРУЧНИ И ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР НАД ОБАВЉАЊЕМ
ПОСЛОВА ХУМАНИТАРНОГ ДЕМИНИРАЊА**

ГЛАВА А. СТРУЧНИ НАДЗОР

Члан 41.
(Првођење стручног надзора)

(1) Стручни надзор тока извођења задатака противминског дјеловања проводи се у циљу надирања провођења закона и других прописа, као и провјере поштовања правила струке у односу на захтјеве утврђене Стандардима Босне и Херцеговине и поштовања властитих Стандардних оперативних процедура (у даљњем тексту: СОП).

(2) Стручни надзор се проводи према СОП-у Агенције.

(3) Стручни надзор врше запослени у Агенцији који обављају послове контроле квалитета (у даљњем тексту: контролори квалитета).

(4) Посебни услови које морају испуњавати лица која обављају послове контролора квалитета утврђују се Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Агенције.

Члан 42.
(Послови контролора квалитета)

(1) Контролор квалитета непосредно врши стручни надзор над извођењем деминерских задатака захтјевајући од извођача да достigne квалитет противминског дјеловања предвиђен Стандардима Босне и Херцеговине.

(2) Послове стручног надзора контролор квалитета врши на радилицама извођача противминског дјеловања у радно вријеме према предвиђеним временским размацима и он обухвата нарочито слједећа питања: придржавање мјера безбедности, радних процедура, усаглашеност извођења радова са пројектним задатком, контролне провере у току извођења задатка, завршно узорковање, вођење прописане документације на радилицама извођача и друга питања предвиђена СОП-ом Агенције и овим Законом.

(3) О пословима из ставова (1) и (2) овог члана обавезно се саставља записник који треба да садржи и све неправилности које су стручним надзором утврђене.

(4) Када се утврди да су утврђене неправилности у обављању послова и непридржавање закона, прописа, Стандарда Босне и Херцеговине и СОП-у Агенције, толиког обима или такве природе да битно утичу на повећање степена опасности, на безбедност људи и средстава и квалитет радова контролор квалитета примјерак записника из става (3) овог члана обавезно доставља инспектору Агенције на даљу надлежност.

Члан 43.

(Увјерење о прописно и правилно обављеним противминским активностима)

(1) Када контролор квалитета на основу проведеног стручног надзора утврди да је извођач радова потпуно и правилно завршио уговорене послове противминског дјеловања према Стандардима Босне и Херцеговине и СОП-у Агенције, тада се издаје увјерење којим се потврђује да су противминске активности проведене у складу са овим Законом и Стандардима Босне и Херцеговине.

(2) Увјерење из става (1) овог члана издаје контролор квалитета у року од петнаест дана од дана када је активност завршена на начин из става (1) овог члана.

(3) Увјерење из став (1) овог члана доставља се извођачу радова и обавезно општинском начелнику, односно градоначелнику на чијем је подручју вршена активност противминског дјеловања, као и другим заинтересованим лицима.

ГЛАВА В. ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Члан 44.

(Надлежности инспектора)

(1) Инспекцијски надзор над обављањем послова противминског дјеловања врши инспектор Агенције, који има посебну стручну способност за то.

(2) Инспектор Агенције у вршењу послова инспекцијског надзора се придржава Закона о управи, Закона о управном поступку, Стандарда Босне и Херцеговине, СОП-а Агенције, овог Закона и техничких прописа и правила струке, што се утврђује Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Агенције.

(3) Инспектор у обављању надзора самостално води поступак, доноси рјешење и предузима мјере и радње у оквиру својих права, дужности и овлашћења утврђених овим законом и другим прописима.

(4) Нико не може коришћењем службеног положаја или на други начин онемогућити или ометати инспектора у вршењу инспекцијског надзора и предузимању мјера и радњи за које је овлашћен.

(5) Инспектор обавјештава директора о појавама битнијег нарушавања самосталности и незаконитог утицаја на његов рад.

Члан 45.

(Права и дужности инспектора)

(1) При вршењу инспекцијског надзора инспектор има право и дужност да:

а) врши увид у опште и појединачне акте, евиденције, уговоре, јавне исправе и другу документацију која омогућава увид у поступање Оружаних снага Босне и Херцеговине, органа управе цивилне заштите, правних лица и организација овлаштених за вршење послова противминског дјеловања (у даљњем тексту: субјекти надзора) који се односе на ту дјелатност;

б) прегледа земљиште, објекте, пословне просторије, механизацију, друга средства рада и предмете ради утврђивања чињеница које се односе на послове хуманитарног противминског дјеловања;

с) провјерава и утврђује идентитет лица која се затекну на радилишту;

д) саслуша и узме изјаве од одговорних и заинтересованих лица и свједока;

е) узме узорке предмета и материја који су потребни за утврђивање чињеничног стања;

ф) наложи мјерења и испитивања које обавља стручна организација;

г) наложи предузимање одговарајућих мјера и радњи, односно забрани вршење одређених радњи, с циљем потпунијег утврђивања чињеничног стања;

х) привремено или трајно одузме документацију, предмете и друге ствари;

и) према утврђеном плану изврши непосредни увид у извођење радова противминског дјеловања на радилишту извођача у радно вријеме;

ј) врши и друге послове инспекцијског надзора предвиђене Законом о управи, Стандардима Босне и Херцеговине, СОП-у Агенције и овим Законом.

(2) Инспектор самостално одлучује коју ће радњу или метод и начин увида, или више њих из става (1) овог члана предузети или примјенити у конкретном случају.

(3) Мјерење и испитивање и узимање узорака, од стране стручне организације а по налогу инспектора, врше се о трошку субјекта надзора.

Члан 46. (Обавезе инспектора)

У вршењу инспекцијског надзора инспектор је обавезан да:

а) најави код субјекта надзора обављање инспекцијског прегледа, осим ако би најава умањила успјешност инспекцијског надзора,

б) легитимише се субјекту надзора, односно одговорном или другом овлашћеном лицу субјекта надзора,

с) укаже субјекту надзора на права која може користити у поступку инспекцијског прегледа,

д) о извршеном инспекцијском прегледу сачини записник,

е) за привремено или трајно одузету документацију, предмете и друге ствари изда потврду о одузимању и

ф) предузме и друге мјере и радње за које је овлашћен.

Члан 47. (Инспекцијски преглед)

(1) Инспекцијски преглед инспектор врши непосредним увидом у извођење радова, опште и појединачне акте, услове и начин рада и поступања субјекта надзора у погледу придржавања прописа и представља основни метод утврђивања чињеничног стања у поступку инспекцијског надзора.

(2) Инспекцијски преглед се врши уз присуство субјекта надзора, односно одговорног лица у субјекту надзора или другог лица које обавља послове код субјекта надзора.

(3) Инспекцијски преглед се може извршити и без присуства одговорног или другог лица субјекта надзора ако би одлагање вршења инспекцијског прегледа смањило успјешност инспекцијског прегледа.

(4) Ако инспектор не затекне одговорно или друго лице, а није могуће извршити инспекцијски преглед без присуства неког од њих, инспектор оставља позив одговорном лицу да у одређено вријеме буде присутно вршењу инспекцијског прегледа или да обезбиједи присуство другог лица.

(5) Ако одговорно или друго лице субјекта надзора и поред позива из става (4) овог члана не буде присутно у одређено вријеме, сматра се да није омогућио вршење инспекцијског прегледа.

(6) Инспектор може да наложи субјекту надзора да у року који одреди припреми или достави тачне и потпуне податке, обавјештења и друге материјале који су му потребни за обављање инспекцијског надзора.

(7) Ако субјекат надзора не поступи у складу са ставом (6) овог члана, сматра се да онемогућава обављање инспекцијског надзора.

Члан 48. (Записник о инспекцијском прегледу)

(1) Инспектор сачињава записник о инспекцијском прегледу на мјесту вршења инспекцијског прегледа.

(2) Изузетно, кад због обима и сложености инспекцијског надзора, његове природе и околности није могуће сачинити записник у току инспекцијског прегледа, записник се сачињава у службеним просторијама Агенције, у року од три дана од дана извршеног прегледа.

(3) У записнику о инспекцијском прегледу се констатује чињенично стање и начин његовог утврђивања и предузимање других радњи прописаних законом.

(4) Инспектор и овлашћено, одговорно или друго лице субјекта надзора које је присуствовало инспекцијском прегледу потписују записник након завршеног инспекцијског прегледа.

(5) Ако овлашћено, одговорно или друго лице субјекта надзора одбије да потпише записник, инспектор констатује разлоге његовог одбијања.

(6) Одбијање потписивања записника не задржава даље вођење поступка.

(7) Субјекту надзора уручује се или доставља примјерак записника.

Члан 49. (Право приговора)

(1) У свим случајевима у којима инспекцијском прегледу није присуствовало одговорно или овлашћено лице инспектор оставља један примјерак записника о извршеном инспекцијском прегледу са упозорењем да субјекат надзора може у року од три дана приговорити инспектору на записником утврђено чињенично стање и то поткријепити ваљаним доказима.

(2) Право субјекта надзора на оспоравање утврђеног чињеничног стања не утиче на даљи ток вођења поступка.

Члан 50. (Мјере и радње које предузима инспектор)

(1) Инспектор предузима управне мјере и радње на основу чињеница и околности утврђених у записнику о инспекцијском прегледу.

(2) Ако инспектор у вршењу инспекцијског надзора утврди да су повријеђене одредбе овог Закона, Стандарда Босне и Херцеговине и СОП Агенције и Стандардних оперативних процедура извођача доноси рјешење којим се:

а) налаже отклањање неправилности и одређује начин и рок за њихово отклањање,

б) забрањује даље извођење радова, ако се утврди да су при вршењу хуманитарног противминског дјеловања учињене такве повреде прописаног начина рада да њихов даљи наставак пријети угрожавањем опште безбедности, живота и здравља људи и имовине веће вриједности;

в) лицу из члана 33. став (1) овог Закона одузима акредитацију - овлашћење за рад на период од три до шест мјесеци;

г) наређује понављање третирање површине која узорковањем није прошла инспекцијски преглед, методом којом је вршено третирање површине или другом методом;

д) привремено одузима предмет када околности указују да је тај предмет везан за извршење прекршаја предвиђених овим законом или може послужити као доказ у поступцима који се проводе након инспекцијског надзора.

(3) Мјере из става (1) овог члана инспектор наређује органима управе цивилне заштите, оружаним снагама и правним лицима и организацијама које обављају послове противминског дјеловања и деминерима, који су дужни поступити по рјешењу инспектора.

Члан 51. (Остале мјере и радње које предузима инспектор)

(1) Када инспектор утврди да је дошло до тежег кршења одредаба Стандарда Босне и Херцеговине којим се угрожава безбедност деминера или грађана, предложиће директору Агенције да:

а) укине рјешење о одобрењу обављања послова противминског дјеловања извођачу радова,

б) одузме овлашћење за обављање послова хуманитарног противминског дјеловања одговорним лицима.

(2) Рјешење о предузимању мјера по налогу инспектора из тачки а) и б) става (1) овог члана доноси директор Агенције.

Члан 52. (Изрицање мјера)

(1) Инспектор може предузети истовремено више мјера предвиђених овим и другим законима.

(2) Инспектор мјере предвиђене овим и другим законима предузима без одлагања, а најкасније у року од осам дана од дана завршетка инспекцијског прегледа и утврђивања свих чињеница пресудних за њихово предузимање.

(3) Инспектор може управне мјере и радње из члана 50. овог закона изрећи у записнику о инспекцијском прегледу, када утврди да субјекат надзора не посједује одобрење за рад или није регистрован за обављање дјелатности, односно усменим рјешењем када оцијени да се на тај начин отклања непосредна опасност по живот и здравље људи, имовину веће вриједности или када је у питању заштита другог важног јавног интереса.

(4) У случају из става (3) овог члана, инспектор је дужан да у року од три дана од дана изрицања рјешења донесе писани отправак рјешења.

Члан 53. (Жалба и поступак по жалби)

(1) Против рјешења инспектора може се изјавити жалба директору Агенције најкасније у року од осам дана од дана пријема рјешења.

(2) Жалба не одлаже извршење рјешења.

(3) Директор Агенције рјешењем одлучује по жалби, најкасније у року од три дана од дана пријема жалбе.

(4) Против рјешења директора Агенције из члана 51. став (2) овог Закона може се изјавити жалба министру Министарства цивилних послова у року од осам дана од дана пријема рјешења.

(5) Жалба не одлаже извршење рјешења.

(6) Министар рјешењем одлучује по жалби, најкасније у року од осам дана од дана пријема жалбе.

Члан 54. (Изузетно, жалба одлаже извршење)

(1) Изузетно, на образложен приједлог жалиоца изјављен у жалби, може се дозволити да жалба одлаже извршење рјешења до доношења одлуке по истој, ако жалилац учини вјероватним да би извршењем рјешења наступила знатна материјална штета која се на други начин не може отклонити, а одлагање се не противи јавном интересу и безбједности.

(2) О приједлогу из става 1. овог члана одлучује закључком лице које одлучује о жалби.

(3) Против закључка из става 2. овог члана жалба није допуштена.

Члан 55. (Извршење рјешења инспектора)

(1) Субјекат надзора обавезан је да поступи, односно поступа по рјешењу инспектора.

(2) Инспектор прати извршење изречених мјера у рјешењу.

(3) Извршење рјешења инспектор ће покренути на основу рјешења које је постало извршно и извршеног инспекцијског прегледа којим је утврђено да извршеник, у остављеном року, није извршио мјере изречене у рјешењу или их је извршио само дјелимично.

(4) Након што инспектор утврди да извршеник није извршио мјере изречене у рјешењу или их је извршио само дјелимично, обавјештава извршеника да је рјешење постало извршно и наводи начин принудног извршења рјешења, у зависности од природе извршеникове обавезе.

(5) На писани приједлог извршеника може се у оправданим случајевима дозволити одлагање извршења рјешења ако законом или другим прописом није искључена могућност одлагања извршења мјере и ако се то не противи јавном интересу.

(6) О приједлогу из става (5) овог члана одлучује директор.

Члан 56.
(Поновно издавање одобрења за рад - акредитовање)

(1) Правно лице и организација којој је рјешењем из члана 51. овог Закона, укинуто одобрење за обављање послова противминског дјеловања, може поднијети захтјев за издавање новог рјешења о одобрењу најраније у року од једне године од дана укидања рјешења.

(2) За издавање рјешења о одобрењу за рад из става (1) овог члана плаћа се такса према Тарифи административних такси Босне и Херцеговине.

Члан 57.
(Поновно издавање овлаштења за рад деминера)

Деминер, из члана 33. став (1) овог Закона, коме је одузета акредитација - овлашћење за рад може поднијети захтјев за његово поновно издавање након што протекну три мјесеца од дана одузимања.

Члан 58.
(Повреда процедура противминског дјеловања)

(1) Повреде процедура противминског дјеловања уређују се СОП-ом Агенције.

(2) Ако инспектор у вршењу инспекцијског надзора утврди да су у провођењу противминског дјеловања учињене повреде које имају карактер прекршаја дужан је поднијети пријаву мјесно надлежном суду против правног лица односно организације која врши противминско дјеловање и одговорног лица, у року од осам дана од дана почињења прекршаја, односно од дана када утврди да је такав прекршај учињен.

ДИО ШЕСТИ - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 59.

(1) Новчаном казном у износу од 15.000 до 25.000 КМ казниће се за прекршај правно лице, односно организација за противминско дјеловање:

- а) уколико током хуманитарног противминског дјеловања не пријави пронађену мину или неексплодирало убојито средство калибра од 20 mm и већег, а стручним и инспекцијским надзором или на други поуздан начин, по спроведеном истражном поступку од стране Агенције се утврди да је исто било пронађено;
- б) уколико послове противминског дјеловања обавља без рјешења о одобрењу за обављање послова противминског дјеловања;
- с) ако не поступи по рјешењу инспектора из члана 46. став (1) овог Закона.

(2) За прекршај из става (1) овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу или организацији новчаном казном у износу од 2.000 до 10.000 КМ.

Члан 60.

(1) Новчаном казном у износу од 2.000 до 5.000 КМ казниће се за прекршај правно лице и организација, уколико не поступи у складу са чланом 26. став (2) овог Закона.

(2) За прекршај из става (1) овог члана казниће се и лице које у име правног лица или организације врши послове противминског дјеловања новчаном казном у износу од 500 до 1.000 КМ.

Члан 61.

Новчаном казном од 500 до 2.000 КМ казниће се за прекршај:

- а) лице које без овлаштења врши уклањање мина и експлозивних средстава заосталих из рата;
- б) вођа радилица (тима) ако допусти обављање послова хуманитарног противминског дјеловања супротно овом закону и подзаконским прописима који регулишу ту област;
- с) лице које уклања, уништава или неовлаштено посједује ознаке минске опасности.

Члан 62.

(1) Новчаном казном у износу од 100 КМ до 500 КМ казниће се за прекршај:

а) деминер који обавља послове хуманитарног противминског дјеловања без прописаног овлаштења за обављање тих послова,

б) деминер који обавља послове хуманитарног противминског дјеловања дуже од 5 (пет) часова у току једног радног дана, или прије почетка свог радног времена није имао прописани непрекидни дневни одмор;

с) деминер који обавља послове хуманитарног противминског дјеловања без минималне заштитне опреме (која је прописана стандардима Босне и Херцеговине).

(2) Новчаном казном из става (1) овог члана казниће се и лице које уђе на површину која је обиљежена као ризична површина.

(3) Новчаном казном од 5.000 до 15.000 КМ казниће се за прекршаје из става (1) овог члана организација за противминско дјеловање, за коју је деминер обављао послове.

(4) За прекршаје из става (1) овог члана, казном од 1.000 до 3.000 КМ казниће се и одговорно лице у организацији за противминско дјеловање.

Члан 63.

(Уплата и намјена средстава из новчаних казни)

(1) Новчане казне из чл. 59. до 62. овог Закона по рјешењу надлежног суда уплаћују се на Јединствени рачун Трезора Босне и Херцеговине и након преноса на посебни рачун из члана 19. став (1) овог Закона користе за финансирање противминског дјеловања у складу са Годишњим оперативним планом Босне и Херцеговине.

(2) Савјет министара ће посебним Правилником прописати поступак прикупљања и преноса средстава од новчаних казни, те намјенску расподјелу истих у операције чишћења од мина.

ДИО СЕДМИ – ОВЛАШТЕЊА ЗА ДОНОШЕЊЕ ПОДЗАКОНСКИХ АКАТА

Члан 64.

(Обавеза доношења и усаглашавања подзаконских аката)

(1) У року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог Закона Савјет министара ће на приједлог директора Агенције, у складу са овим законом, усагласити акте донесене на основу претходног закона, и то:

а) Стандарде за уклањање мина и НУС-а у Босни и Херцеговини,

б) Стратегију противминског дјеловања у Босна и Херцеговини,

с) Стандардне оперативне процедуре Агенције,

д) Правилник о прикупљању и расподјели донаторских средстава,

е) Правилник о поступку за утврђивање нивоа приоритета,

ф) Правилник о условима и поступку издавања одобрења за обављање противминских послова правним лицима,

г) Правилник о поступку прикупљања, преносу и намјенској расподјели средстава од новчаних казни за чишћење од мина и

х) Правилник о деминерским акредитацијама - овлаштењима за рад.

(2) У року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог Закона министар Министарства цивилних послова ће, уз сагласност Савјета, министара извршити измене и допуне Правилника о унутрашњој организацији Министарства.

(3) У року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог Закона директор Агенције ће, уз сагласност Савјета министара, донијети Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Агенције у складу са Законом о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине, Законом о раду у институцијама Босне и Херцеговине и овим Законом.

(4) Акти из става (1) овог члана објављују се у „Службеном гласнику БиХ“.

ДИО ОСМИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 65. (Престанак важности)

Даном ступања на снагу овог Закона престају да важе:

- а) Закон о деминирању Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 5/02);
- б) Одлука о оснивању Центра за уклањање мина у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, број 15/02) и
- с) Одлука о оснивању Комисије за деминирање у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, број 16/02).

Члан 66. (Статус запослених и имовине БХ МАК-а)

Запослени у Центру за уклањање мина у Босни и Херцеговини, као и опрема за рад и остала средства, даном ступања на снагу овог Закона остају запослени, опрема за рад и остала средства Агенције.

Члан 67. (Предаја документације, средстава и опреме Комисије за деминирање)

У року од 30 дана од дана ступања на снагу овог Закона, документацију, средства за рад и опрему Комисија за деминирање ће записнички предати Министарству.

Члан 68. (Примјена подзаконских аката у прелазном периоду)

До доношења нових или усклађивања постојећих подзаконских аката са одредбама овог Закона примјењиваће се подзаконски акти донесени на основу Закона о деминирању у Босни и Херцеговини.

Члан 69. (Руковођење Агенцијом у прелазном периоду)

Послове директора Агенције наставиће обављати директор Центра за уклањање мина у Босни и Херцеговини, до истека мандата на који је именован.

Члан 70. (Примјена закона)

(1) На поступке прописане овим законом примјењују се одредбе Закона о управном поступку ако овим Законом није другачије прописано.

(2) Поступци започети прије ступања на снагу овог Закона довшиће се према одредбама Овог Закона.

Члан 71. (Ступање на снагу)

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику БиХ“.

ПС БиХ број _____ /12
Сарајево _____ 2012. године

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ЗАКОНА О ПРОТИВМИНСКОМ ДЈЕЛОВАЊУ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

I - УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни Основ за доношење Закона је садржан у одредбама чл. III 3.1. и IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, којом је предвиђено да је Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине надлежна за „Доношење закона који су потребни за провођење одлука Предсједништва или за вршење функција Скупштине“ по основу Устава Босне и Херцеговине.

Поред Уставом утврђених и изричito набројаних надлежности институција Босне и Херцеговине члан III 3. 1. предвиђа и додатне одговорности:

“Босна и Херцеговина преузима одговорност у другим питањима о којима се сложе ентитети; која су утврђена у анексима 5 до 8 Општег оквирног споразума; или пак која су неопходна за очување суверенитета, територијалног интегритета, политичке независности и међународног субјективитета Босне и Херцеговине, у складу с подјелом одговорности међу институцијама Босне и Херцеговине. Према потреби се за остваривање таквих одговорности могу оснивати додатне институције.”

На Конференцији за имплементацију мира, одржаној у децембру 1996. године, закључено је да је обезбеђење услова за извршење дугорочног задатка противминског дјеловања у надлежности органа Босне и Херцеговине.

Сагласно закључцима Конференције потписан је Меморандум о разумијевању Савјета министара о Комисији Босне и Херцеговине за деминирање – Договорени принципи („Службени гласник БиХ“, број 03/98), који је ступио на снагу 01.01.1998. године. Договореним принципима дефинисани су задаци, права и обавезе органа БиХ и ентитетских органа, који до сада нису били спорни.

Област противминског дјеловања је тако постала једна од основних надлежности Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине, утврђена чланом 15. став 1. алинеја 2. Закона о министарствима и другим органима управе («Службени гласник БиХ», број: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 и 103/09). Ставом 3. истог члана Комисија за деминирање у Босни и Херцеговини је у саставу Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине и за свој рад одговара овом Министарству. БХ МАК је стручна служба Комисије, према члану 8. Закона о деминирању („Службени гласник БиХ“, број 05/02).

II - РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Босна и Херцеговина се и 13 година након окончања ратних дејстава још суочава са проблемом високе загађености минама. Упркос сложеним напорима и значајном напретку у рјешавању проблема, управо мине представљају једну од главних опасности за сигурност грађана и сметњу за економски и друштвени развој земље. Много напора је учињено да се идентификују и очисте минама загађена подручја, али се она и даље могу наћи скоро по цијелој земљи. Веома је компликовано њихово лоцирање, већина није уредно документована, записници су изгубљени или уопште нису ни сачињавани.

Рјешавање проблема отежава неколико специфичности: у правилу ради се о минским пољима непознатог распореда, са појединачним минама или групама мина на ширем подручју.

Поред наведених специфичности, рјешавање проблема додатно отежавају и недовољно развијене технологије за оперативни рад на терену, што свеукупно цијели процес чини спорим и скупим.

Савјет министара је на својој 45. сједници одржаној 24.4.2008. године усвојио Стратегију противминског дјеловања БиХ за период 2009 - 2019. године, према којој би се проблем мина у потпуности ријешио у наредних 10 година.

Основни услов за провођење акционог плана имплементације Стратегије је доношење новог Закона о противминском дјеловању у БиХ који би створио правни оквир и амбијент за извршење планираних циљева.

Међународне обавезе Босне и Херцеговине, првенствено извршење обавеза Босне и Херцеговине из Отавске конвенције, Протокола L-IV CCW Конвенције, Стратегије УН о противминским активностима и Стратегије Европске уније о противминским активностима, те актуелна минска ситуација у Босни и Херцеговини су разлози за доношење новог Закона који би уредио и унаприједио област противминског дјеловања у Босни и Херцеговини. Будући да измене и допуне обухватају преко 70% важећег Закона, одлучено је да је рационалније и за праксу прихватљивије да се иде на опцију доношења новог текста Закона.

У времену након доношења важећег Закона појавила се потреба да се Законом, осим области хуманитарног противминског дјеловања, квалитетно регулишу и други аспекти противминског дјеловања који за циљ имају смањење ризика и решавање проблема утицаја мина и других експлозивних средстава заосталих из рата у Босни и Херцеговини, те упозоравање становништва о минској ситуацији кроз планиране активности минског упозоравања и активности везаних за помоћ жртвама мина.

Законом се требају увести нови термини из области противминског дјеловања који су прихваћени у међународним стандардима (IMAS), те практично примјењивији од постојећих.

Треба побољшати организациону структуру на свим нивоима власти у земљи, чиме ће се побољшати функционалност укупне структуре, те стабилно и континуирано обезбедити додатна финансијска средства за реализацију Стратегије БиХ 2009 -2019. године.

Имплементирањем наведених законских решења значајно ће се побољшати сигурност на територији БиХ, повећати ефикасност противминског дјеловања, те успоставити организациона структура која ће у сваком тренутку и датој ситуацији бити у могућности поуздано и стручно одговорити постављеним захтјевима шире друштвене заједнице, и довести до потпуне елиминације ризика од мина у БиХ.

Важан разлог је и усклађивање Закона са домаћим релевантним прописима. У времену након ступања на снагу Закона о деминирању у БиХ (марта 2002. год.) дошло је до битних промјена у законодавству Босне и Херцеговине. Донесени су нови закони који регулишу надлежност и структуру управних органа и организација у БиХ (Закон о управи, Закон о Савјету министара БиХ, Закон о министарствима и другим органима управе БиХ, Закон о државној служби у институцијама БиХ, итд). Донесен је и Закон о јавним набавкама, којим је прописана процедура јавне набавке роба, услуга и радова у БиХ.

III - ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ ПРАВНИХ РЈЕШЕЊА

Назив Закона се мијења у складу са међународним стандардима за противминско дјеловање, које је Босна и Херцеговина потписала и преузела обавезу њихове имплементације у домаћем законодавству.

У првом дијелу Закона (чл. 1 - 6) дата су објашњења која врста активности се регулише Законом, појмови који се користе у противминском дјеловању, дефиниције, те основни нивои власти у држави у чијој је надлежности осигурање услова за провођење противминског дјеловања.

Други дио Закона (чл. 7 - 20) се односи на структуре за противминско дјеловање у Босни и Херцеговини, по свим нивоима, као и њихова права, обавезе и одговорности.

Поглавље 1, одјељак А, В и С (чл. 7 – 17) дефинише организациону структуру противминског дјеловања на нивоу Босне и Херцеговине, сагласно важећим прописима, односно главне носиоце тих активности, те дефинише образовање Агенције за противминско дјеловање у саставу Министарства цивилних послова БиХ, њен статус, надлежности, обавезе, територијалну организацију и руковођење.

У овом поглављу су и одељци Д и Е. Одељак Д (чл. 18. и 19) садржи врло важне одредбе које регулишу начин и изворе финансирања противминског дјеловања. Закон дефинише актуелне и потенцијалне изворе финансирања као и планирање и употребу тих средстава. Одељак Е полазећи од чињенице да је то једно од главних питања противминског дјеловања, (члан 20) садржи одредбе о посебном статусу лица на пословима противминског дјеловања у радном односу код правних лица на нивоу Босне и Херцеговине као и унутар ентитета и Брчко Дистрикта.

Поглавље 2, истог дијела Закона, начелно регулише надлежности ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, односно ствара простор за њихово учешће у противминском дјеловању.

Такође, Закон пружа основ да ентитети и Брчко Дистрикт својим прописима регулишу рад цивилних заштита на свом подручју.

Трећи дио Закона (чл. 21 - 31) утврђује основне планске документе за провођење противминског дјеловања, дефинише начин и надлежност за провођење тендера и утврђује основне неопходне услове које правна лица и организације требају испуњавати да би вршила послове противминског дјеловања сагласно Стратегији за противминско дјеловање у БиХ.

Четврти дио Закона (чл. 32 - 40) се стриктно односи на деминера као лице које непосредно врши операције хуманитарног противминског дјеловања. Прописује ко може бити деминер, неопходне услове за обављање послова хуманитарног противминског дјеловања, његова права и обавезе, услове осигурања, са посебним акцентом на повећање безбједности у току обављања послова хуманитарног противминског дјеловања.

Пети дио Закона (чл. 41 - 58) се састоји од поглавља А (чл. 41 - 43) и поглавља В (чл. 44 - 58) у којима се уређује вршење стручног и инспекцијског надзора над пословима хуманитарног противминског дјеловања. Важно је рећи да, према унутрашњој организацији БХ МАК-а, стручни надзор континуирано врше запосленици са средњом стручном спремом, док послове инспекцијског надзора врше државни службеници (инспектори) високе стручне спреме, који имају посебну стручну способност за инспекцијски надзор над овим пословима.

Поглавље А уређује вршење стручног надзора од стране контролора квалитета над пословима хуманитарног противминског дјеловања, њихова права и обавезе.

Поглавље В уређује вршење инспекцијског надзора, надлежности, права и дужности, те обавезе инспектора, инспекцијски преглед, записник о инспекцијском прегледу, мјере и радње које предузима инспектор и њихово изрицање, жалбу и поступак по жалби, извршење рјешења инспектора, подношење захтјева за поновно издавање одобрења правним лицима и организацијама и деминерима.

Шести дио Закона (чл. 59 - 63) прописује казнене одредбе за пропусте који настану у процесу хуманитарног противминског дјеловања, ниво одговорности и висину казни у односу на утврђене грешке и повреде дужности прописане Законом о противминском дјеловању и Стандардом БиХ, све са циљем повећања безбједности. Такође, Закон прописује да се прописане новчане казне уплаћују на посебан рачун Министарства и користите за финансирање противминских активности у БиХ.

Седми дио Закона (члан 64) утврђује акте које треба донијети на основу овог Закона у прелазном периоду, те рок за њихово доношење.

Осми дио Закона (чл. 65 - 71) су прелазне и завршне одредбе које одређују од када се Закон примјењује, тј. његово ступање на снагу, који закони престају да важе и како ће у прелазном периоду бити ријешена основна питања у погледу важења подзаконских аката, обављања послова противминског дјеловања, статуса запослених и руковођења, те постојећих средстава и опреме.

I V - ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА ПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Закон ствара услове за суфинансирање провођења Стратегије БиХ 2009 - 2019. на свим нивоима власти, због чега и успоставља стабилну структуру, у организациском смислу, у Босни и Херцеговини сагласно важећим прописима и утврђеним надлежностима.

Закон предвиђа трансформацију Центра за уклањање мина у Босни и Херцеговини у Агенцију за противминско дјеловање у Босни и Херцеговини.

При сачињавању Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији Агенције за противминско дјеловање у Босни и Херцеговини, водиће се рачуна да се обезбједи успостава њене организационе структуре и обезбеђење процеса рада, у складу са овим Законом а ради обављања њених надлежности, у оквиру исте масе средстава.

Дакле, без ангажовања нових – додатних средстава у односу на она која су сада потребна за функционисање и дјеловање Центра за уклањање мина у Босни и Херцеговини и Комисије за деминирање у Босни и Херцеговини.

Агенција о противминском дјеловању финансира се из буџета институција Босне и Херцеговине. Потребна средства за 2012. годину једнака су приједлогу буџета БХ МАК-а за 2012. годину. Потребна средства за средњорочни период у оквиру су планираног ДОБ-а БХ МАК-а.

Финансирање операција противминског дјеловања и Стратегије вршиће се:

- из буџета институција Босне и Херцеговине, планираће се на годишњем нивоу и биће утврђена Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине,
- из буџета ентитета, Брчко Дистрикта, те кантоналних и општинских буџета,
- донација и кредита осигураних за ове намјене од међународних финансијских институција и влада страних земаља,
- донација од заинтересираних јавних предузећа и из приватног сектора,
- донација од стране међународних организација.

Процес противминског дјеловања у Босне и Херцеговине започео је након престанка ратних дејстава у организацији УН. УН је успоставио основну структуру противминског дјеловања и до 2002. године путем UNDP-а у потпуности је финансирао. Од 2002. године финансирање структуре - БХ МАК-а постепено прелази на буџет институција Босне и Херцеговине, док се операције чишћење мина углавном финансирају из донаторских средстава до данас.

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Министарство цивилних послова

У складу са чланом 24. Правила за консултације при изради правних прописа («Службени гласник БиХ», број 81/06), уз **Приједлог Закона о противминском дјеловању у Босни и Херцеговини** Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине подноси

И З Ј А В У
О ИСПУЊЕНОСТИ ОБАВЕЗА У ПОГЛЕДУ КОНСУЛТАЦИЈА

а) Прије подношења Савјету министара БиХ на разматрање и усвајање Нацрта Закона о противминском дјеловању у Босни и Херцеговини **извршене су минималне обавезе у погледу консултација** у складу са чланом 6. Правила, при чему смо поред институција од којих смо обавезни затражити мишљење (Уред за законодавство, Министарство правде БиХ и Министарство финансија и трезора БиХ), затражили мишљење од институција чије надлежности имају додирне тачке са противмним дјелатностима, њиховом организацијом и финансирањем, а то су:

1. Министарство одбране БиХ,
2. Министарство безбједности БиХ,
3. Дирекција за европске интеграције БиХ,
4. надлежни финансијски органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, те
5. Комисији за деминирање у БиХ и БХ МАК-у.

Поред тога извршена је, 27.12.2011. године, објава на званичној интернет страници Министарства на службеним језицима у Босни и Херцеговини, ради доступности јавности, односно свим заинтересованим, којом приликом је остављен рок од 30 дана за доставу примједби и коментара.

б) **Приједлог Закона о противминском дјеловању у Босни и Херцеговини нема значајног утицаја на јавност**, јер не спада ни у једну групу прописа са значајним утицајем на јавност, нити има других фактора који би имали значајан утицај на јавност.

Закон има за циљ унапређење животне средине и обезбеђење основних услова за живот и рад грађана и правних лица, а против је присутних ограничења и опасности за живот и здравље људи и имовину у облику мина заосталих од прошлог рата.

Босна и Херцеговина је 03.12.1997. године потписала Конвенцију о забрани производње, употребе, стварања залиха и трансфера противјешадијских мина. Том Конвенцијом је, између остalog, преузета и обавеза да се очисте сва минирана подручја најкасније до марта 2009. године. На IX састанку земаља чланица потписница Отавске Конвенције, одржаној у Женеви у периоду од 24. до 28.11.2008. године, БиХ је продужен рок за испуњење обавеза из Конвенције до 2019. године.

Савјет министара Босне и Херцеговине је усвојио Стратегију противминског дјеловања у Босни и Херцеговини за период 2009-2019. године, према којој је 2019. година циљна година када ће Босна и Херцеговина бити без мина.

Доношење Закона о противминском дјеловању у Босни и Херцеговини представља извршење једног од основних задатака за остварење тог циља.

с) Нацрт Закона у писаној форми, уз допис са роком од 30 дана за доставу мишљења, достављен је на консултације:

1. Министарству одбране БиХ,
2. Министарству безбједности БиХ,
3. Дирекцији за европске интеграције БиХ,
4. надлежним финансијским органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ и објавили га на званичној интернет страници Министарства.

Дирекција за европске интеграције БиХ је потврдила да материја која се регулише законом није регулисана правно обавезујућим актима Европске уније, те се не може дати оцјена усклађености.

Руководећи се чинjenicom да је основа Закона текст претходног Приједлога Закона о противминском дјеловању у БиХ, који је прошао све фазе консултација, усаглашавања мишљења, амандмана и њиховог прихватања није било потребе за прибављањем коментара од ширег круга лица који ни раније нису показали интересовање, а чије надлежности немају додирних тачака са материјом која се регулише.

С обзиром, да су приликом сачињавања текста претходног Приједлога Закона и током парламентарног поступка већ рекли односно дали мишљење сви који су имали шта да кажу, нису очекиване нове примједбе и коментари.

d) Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине је уважило и у текст Закона о противминском дјеловању у Босни и Херцеговини уградило све, благовремено достављене приједлоге, коментаре и сугестије, које су оцијењене оправданим и корисним.

Извјештај о прихватању, односно неприхватању, коментара институција прибављених током консултација, те разлогима за такав став, у складу са чланом 23. став (3) прилог је ове Изјаве.

Табеларно приказано то изгледа овако:

1	Минималне обавезе у погледу консултација	Испуњене
2	Образложение закључка да ли правни пропис има значајног утицаја на јавност или не	Не спада ни у једну групу прописа са значајним утицајем на јавност, нити има других фактора који би имали значајан утицај на јавност
3	Образложение одлуке о облику извршених консултација	Основа Закона је текст који је раније прошао све фазе консултација, усаглашавања мишљења, амандмана и њиховог прихватања није било потребе за прибављањем коментара од ширег круга учесника који ни раније нису показали интересовање, а чије надлежности немају додирних тачака са материјом која се регулише
4	Невладине организације са којима су извршене консултације	Нису вршене
5	Став невладиног сектора (подршка, прихваћено иакон усвајања приједлога и измене текста према захтевима НВО, без подршке)	Нема ставова
6	Мјере информисања јавности и мишљење јавности	Објава на званичној интернет страници Министарства на службеним језицима у Босни и Херцеговини
7	Консултације са домаћим и међународним консултантима	Нису вршене
8	Изјава да је институција поступила са примљеним коментарима у складу са овим поступком и доставила потребни извјештај у складу са чланом 23. став (3) Правила за консултацију у изради правних прописа	Извјештај о прихватању, односно неприхватању, коментара институција прибављених током консултација, те разлогима за такав став, прилог је ове Изјаве.
9	Остале информације	Материја која се регулише законом није регулисана правно обавезујућим актима Европске уније.

МИНИСТАР,

Mr Средоје Новић, с.р.